

Sygn. akt VI U 1896/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	St. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 grudnia 2013 r. w S.

sprawy K. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania K. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 3 lipca 2013 roku nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. D. prawo do emerytury pomostowej, poczynając od 1 czerwca 2013 roku;

II. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji w niniejszej sprawie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 lipca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił K. D. przyznania prawa do emerytury pomostowej, powołując się na:

- przepis art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych i wskazując, że ubezpieczony nie osiągnął wieku 60 lat, nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat, przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał prac w szczególnym warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy;
- przepis art. 8 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych i wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił wymaganego okresu wykonywania prac w szczególnych warunkach wymienionych w punktach 20, 22, 32 załącznika nr 1 do ustawy, wynoszącego co najmniej 10 lat, przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy

lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał prac w szczególnym warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy.

Organ rentowy uzasadniając decyzje wskazał też, że do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył ubezpieczonemu okresów od 2 września 1976 r. do 23 października 1978 r. oraz od 4 listopada 1980r. do 21 października 1999 r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. na stanowiskach rybak pokładowy, starszy rybak pokładowy, ponieważ w świadectwie pracy z dnia 15 lipca 2000r. zakład pracy nie powołał się na przepisy zarządzenia resortowego (tj. brak wykazu, działu, pozycji, punktu, pod którym znajduje się w/w stanowisko). W świadectwie pracy nie została również przywołana ustawa o emeryturach pomostowych, a ubezpieczony nie przedstawił zaświadczenia o którym mowa w art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych.

Od powyższej decyzji, pismem z 24 stycznia 2011 roku, odwołał się ubezpieczony, wnosząc o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że nie jest możliwe dostarczenie żądanego przez ZUS zaświadczenia, gdyż jego zakład pracy już nie istnieje. Zwrócił jednakże uwagę, że złożył w organie rentowym świadectwo pracy w warunkach szczególnych, zawierające wszystkie potrzebne dane.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości. Poza powtórzeniem argumentacji zawartej w zaskarżonej decyzji, wskazał też że treść odwołania wskazuje na to, że ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy z obecnym pracodawcą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. D. urodził się (...) roku. Wniosek o emeryturę pomostową złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w S. w dniu 12 czerwca 2013 roku.

Bezsporne, a nadto dowód: wniosek o emeryturę pomostową - k. 1-2, plik I akt organu rentowego.

Ubezpieczony na dzień 12 czerwca 2013 r. legitymował się udowodnionym okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym ogółem 26 lat, 8 miesięcy i 20 dni, z czego 21 lat i 20 dni przepracował w warunkach szczególnych. W dacie składania wniosku, ani w okresie od 1 do 12 czerwca 2013r., nie pozostawał w zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę.

Dowody:

- świadectwa pracy, zaświadczenia, - k. 13, 15, 17, 21, 23-25, 27, 29, 31, 33 -35, 37, 39-41, 45, 49, 51, plik I akt organu rentowego;
- potwierdzenia ubezpieczenia – k. 79-83, plik I akt organu rentowego;
- karta przebiegu zatrudnienia - k.101, plik I akt organu rentowego;
- dokumentacja w pliku II akt ZUS – KPU.

W okresie od 16 sierpnia 1976 roku do 15 lipca 2000 roku K. D. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. na stanowisku rybaka pokładowego i starszego rybaka pokładowego, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Praca świadczona przez niego w tym przedsiębiorstwie w okresach od 2 września 1976r. do 23 października 1978 r. oraz od 4 listopada 1980r. do 31 października 1999r. była pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz.U. nr 8 poz. 43).

W dniu 15 lipca 2007 r. Przedsiębiorstwo (...) w Ś. wystawiło ubezpieczonemu dokument zatytułowany „świadcstwo pracy”, w którym podano imię i nazwisko ubezpieczonego, datę podjęcia oraz ustania zatrudnienia, a nadto stwierdzono charakter i stanowisko pracy.

W dokumencie tym wskazano także w szczególności, iż K. D. w okresach 2 września 1976r. do 23 października 1978 r. oraz od 4 listopada 1980r. do 31 października 1999r. w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach na statkach rybackich w rybołówstwie dalekomorskim na stanowisku rybaka pokładowego, starszego rybaka pokładowego, o jakich mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r (Dz.U. Nr 8/83, poz. 43) w wykazie B, dziale nr 4, poz. nr 4 pkt 12,11.

Dowody:

- świadctwo pracy z dnia 15.07.2000r. - k. 13, plik I akt rentowych;

- kopia książeczki żeglarskiej - k.10-12 akt sprawy;

- kopia świadctwa marynarza - k. 13-14 akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd zważył, że podstawę rozstrzygnięcia organu rentowego o odmowie przyznania K. D. prawa do emerytury pomostowej stanowił w istocie brak u ubezpieczonego zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę, stwierdzającego że przed dniem 1 stycznia 2009 roku wykonywał on pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Organ rentowy uznał przy tym, że nie można uznać za równoważnego z owym zaświadczeniem przedstawionego przez ubezpieczonego świadctwa pracy, albowiem nie spełnia ono w jego ocenie wymogów formalnych: brak powołania się tam na przepisy zarządzenia resortowego oraz brak przywołania ustawy o emeryturach pomostowych. Takie stanowisko organu rentowego nie ma jednak zdaniem Sądu oparcia w prawie.

Zgodnie z przepisami art. 4 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2008r., nr 237, poz. 1656 z późn. zm, dalej jako: u.e.p.), prawo do emerytury pomostowej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) osiągnął wiek wynoszący, co najmniej 50 lat dla kobiet i co najmniej 55 lat dla mężczyzn;
- 3) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres pracy w szczególnych warunkach, w przypadku ubezpieczonego takiej o jakiej mowa w załączniku nr 1 do ustawy w punkcie 22, wynoszący co najmniej 10 lat;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Dodatkowo należało mieć na uwadze przepis art. 49 u.e.p., przewidujący, iż prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że Ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki wymagane do nabycia prawa do emerytury pomostowej. Osiągnął on bowiem wiek emerytalny wynoszący 55 lat, a także posiada wymagany powyższymi uregulowaniami staż pracy wynoszący łącznie ponad 25 lat, w tym ponad 18 lat pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1999r. Świadczona przez ubezpieczonego praca w zawodzie rybaka, zakwalifikowana do pracy w warunkach szczególnych, jest przy tym pracą wymienioną w punkcie 22 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Nadto wbrew powstałej w sprawie wątpliwości, okazało się, że w miesiącu składania wniosku o przyznania prawa do emerytury pomostowej ubezpieczony nie był nigdzie zatrudniony na podstawie umowy o pracę. Jak bowiem wynika z dokumentacji organu rentowego oraz okazanych przez ubezpieczonego na rozprawie w dniu 20 grudnia 2013 r. umów o pracę, w 2013 r. zawarł on z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością trzy umowy pracę na czas określony: na okres od 1 lutego 2013 r. do 31 kwietnia 2013 r., od 18 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. oraz na okres od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r. Jeśli więc wniosek o emeryturę pomostową złożył w dniu 12 czerwca 2013r., co przyznawało mu prawo do tego świadczenia od pierwszego dnia miesiąca, w którym wniosek został złożony, oznacza to że w tym czasie nie występowała negatywna przesłanka, uniemożliwiająca przyznanie mu prawa do świadczenia.

W przedmiotowej sprawie spór dotyczył też tego, czy okres wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych mógł zostać stwierdzony wyłącznie poprzez przedłożenie zaświadczenia o jakim mowa w przepisie art. 51 u.e.p.

Przepis art. 51 u.e.p. stanowi, iż „płatnik składek jest zobowiązany do wystawiania zaświadczeń o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 r. Przepis art. 12 stosuje się odpowiednio.” Definicja płatnika składek została przy tym zamieszczona w art. 2 pkt 2 u.e.p., gdzie sprecyzowano, że pod pojęciem tym trzeba rozumieć „pracodawcę, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (czyli osobę zatrudniającą pracowników lub u której odbywana jest służba zastępcza oraz jednostkę organizacyjną lub osobę fizyczną pozostającą z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład) oraz ubezpieczonego, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. d tejże ustawy (czyli osobę zobowiązaną do opłacania składek na własne ubezpieczenie społeczne). Dodatkowo, należało mieć na uwadze całość regulacji zamieszczonych w rozdziale 6 ustawy o emeryturach pomostowych, w którym określono m.in. zasady i tryb opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych. W szczególności, w zamieszczonym w tym rozdziale przepisie art. 37 ust. 1, wskazano, że składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych oblicza, rozlicza i opłaca co miesiąc płatnik składek. Oceniając w tym aspekcie całość przytoczonych regulacji, możliwym było wyprowadzenie z nich jedynie takiego wniosku, iż w każdym przypadku, w którym w ustawie mowa jest o płatniku składek i jego obowiązkach, ustawodawca miał na myśli płatnika składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, a więc te podmioty o jakich mowa w przepisach art. 4 pkt 2 lit. a oraz lit. d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, które począwszy od dnia 1 stycznia 2010r. zatrudniały osoby wykonujące prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i w związku z tym zobowiązane były do opłacania składek na ten fundusz (art. 35 ust. 1 u.e.p.). Tylko tacy więc płatnicy składek (a nie wszystkie, abstrakcyjnie rozumiane, podmioty, które kiedykolwiek opłaciły jakąkolwiek składkę na ubezpieczenie społeczne) mają obowiązek wystawiania zaświadczeń o jakich mowa w przepisie art. 51. Skoro więc ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. i tam wykonywał pracę w warunkach szczególnych, a podmiot ten – co jest faktem w S. notoryjnym, także dla Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. – od roku 2002 kiedy to ogłoszono jego upadłość nie prowadzi już absolutnie żadnej działalności, w szczególności nie zatrudnia pracowników, brak było podstaw do uznania go za płatnika składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, zobowiązanego do wystawiania omawianych zaświadczeń.

Rozumowanie przedstawione przez organ rentowy jest błędne także i z innego powodu. Zgodnie art. 3 ust. 7 u.p.e. „za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 u.p.e. lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS”. Na gruncie zaś omawianych przepisów (stosowanych zawsze łącznie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (vide art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej), nie budziło nigdy wątpliwości Sądu ani organu rentowego, iż okresy wykonywania takich prac mogą zostać stwierdzone bądź w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach bądź w świadectwie pracy (§2 ust. 2 przywołanego rozporządzenia). Takim zaś świadectwem pracy K. D. dysponował i przedłożył je organowi rentowemu. Świadectwo to spełnia wszelkie wymogi przewidziane przepisami prawa, w szczególności wynikające z §21 ust. 4 innego rozporządzenia Rady Ministrów z tej samej daty, a mianowicie dotyczącego postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. 1983r., nr 10 poz. 49 z późn. zm.). Ów akt prawny obowiązuje nadal, zgodnie z regulacją zawartą w art. 194 ustawy emerytalnej, gdyż do tej pory minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego nie skorzystał z uprawnienia do wydania nowych przepisów wykonawczych, określających szczegółowy tryb postępowania w sprawach ustalania prawa do świadczeń pieniężnych przewidzianych w ustawie, które uzyskał na mocy art. 123 ustawy emerytalnej. Jeśli więc przepis art. 28 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, w zakresie postępowania odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów art. 114 i 116-128 ustawy emerytalnej, a więc i również do jej art. 123, oznacza to zdaniem Sądu, że do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, szczegółowe zasady postępowania w sprawie przyznawania emerytur pomostowych określać będzie rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 roku. Ów akt prawny zaś, w §21 ust. 4 przewiduje, że „jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.” Dla uznania owego zaświadczenia za wiążące bez znaczenia jest w tej sytuacji jego nazwa (czy jest to „zaświadczenie”, czy też „świadectwo”, albo dokument w ogóle bez nazwy), a istotne jest jedynie to, jaką ma ono treść, w szczególności czy zawiera wszystkie elementy podane w wyżej przytoczonym przepisie. Dokument jakim wylegitymował się przed organem rentowym K. D. spełnia wszystkie te wymogi. Zarzuty zatem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. co do braków formalnych przedłożonego dokumentu uznać należy za chybione i po części nieprawdziwe. Po pierwsze bowiem w dokumencie tym wskazano, że w okresie od 16 sierpnia 1976 roku do 15 lipca 2000 roku K. D. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. na stanowisku rybaka pokładowego i starszego rybaka pokładowego w pełnym wymiarze czasu pracy, a nadto, że w okresach 2 września 1976r. do 23 października 1978 r. oraz od 4 listopada 1980r. do 31 października 1999r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach na statkach rybackich w rybołówstwie dalekomorskim na ww. stanowiskach. Powołano się przy tym na Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wraz z załącznikiem - wykaz B, dział nr 4, poz. nr 4 pkt 12,11 (Dz.U. 1983 Nr 8, poz. 43). Po drugie, choć rzeczywiście we wskazanym świadectwie pracy nie przywołano jako podstawy prawnej ustawy o emeryturach pomostowych to: a) z żadnej normy prawnej nie można odczytać nakazu przywoływania takiej ustawy w treści wystawianych świadectw pracy, b) w okresie sporządzania tego świadectwa ustawa ta nie została jeszcze uchwalona.

W tej sytuacji postępowanie organu rentowego, domagającego się przedstawienia – obok tego świadectwa – jeszcze jakiegось innego „zaświadczenia”, należało ocenić jako działanie całkowicie bezpodstawne, skutkujące niezgodnym z prawem pozbawieniem ubezpieczonego prawa do należnych mu świadczeń.

Zgodnie z normą art. 15 ust. 1 u.p.e. o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Jak jednak wynika z treści przepisu art. 26 ust. 1 u.p.e.,

emeryturę pomostową wypłaca się za miesiąc kalendarzowy w terminach i na zasadach przewidzianych dla wypłaty emerytur, określonych m.in. w art. 129 ustawy emerytalnej. Ten ostatni przepis stanowi zaś, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Skoro więc ubezpieczony wniosek o emeryturę pomostową złożył w organie rentowym w dniu 12 czerwca 2013 roku, a wiek 55 lat osiągnął już w kwietniu 2013r., prawo do emerytury pomostowej przysługiwało mu od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył wniosek w tej sprawie. W konsekwencji, na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd w punkcie I wyroku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał K. D. prawo do emerytury pomostowej począwszy od 1 czerwca 2013 roku.

W myśl przepisu art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mającej w tym przypadku zastosowanie z mocy odesłania zawartego w przepisie art. 28 ust. 1 u.e.p., „w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego”.

Należało więc rozstrzygnąć, czy w sprawie, w której ubezpieczony domagał się od organu rentowego przyznania prawa do emerytury pomostowej, a organ rentowy twierdził, że mu ona nie przysługuje, gdyż nie spełnia wszystkich wymogów przewidzianych w ustawie, pomimo że posiadał ponad 21 letni staż pracy w warunkach szczególnych udowodniony stosownym zaświadczeniem z zakładu pracy oraz spełniał pozostałe wymagane przesłanki, możliwe było przyjęcie przez Sąd, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieprawidłowe postępowanie, polegające na stawianiu ubezpieczonemu wymogu złożenia zaświadczenia wystawionego przez ostatniego pracodawcy, stwierdzającego wykonywanie pracy w szczególnych warunkach.

Jak wynika z przedstawionych wyżej wyników postępowania dowodowego, dokonana przez organ rentowy interpretacja przepisów w zakresie wymogów stawianych K. D. przy ubieganiu się o emeryturę pomostową okazała się całkowicie błędna. Powyższe oznacza, że opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia jest niewątpliwie następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność. Na marginesie tylko można wskazać, iż taka sytuacja jak w niniejszej sprawie została wprost wymieniona przez Trybunał Konstytucyjny w omawianym wyżej wyroku z dnia 11 września 2007 roku. W punkcie 8. uzasadnienia prawnego tego wyroku, Trybunał wyliczył bowiem sytuacje, w których opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia będzie spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy – jako jedną z nich wskazując „błędą interpretację przepisów”.

W tej sytuacji koniecznym stało się orzeczenie jak w punkcie II. sentencji wyroku.